

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 4 dollar per jaar.
Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken

Exodus 14 : 15b

Onwillekeurig denken wij aan dit woord, wanneer wij het jaar 1965 zijn binnentreden.

De tijd staat nooit stil en 't is altijd maar weer vooruit.

En zoals wij het jaar '64 uitgingen, zo moeten wij '65 weer aanvangen. Nu is het een groot voorrecht, wanneer wij mogen trekken en gaan onder 's Heeren geleide.

Natuurlijk doen wij hier geen woord vanaf, maar toch wil dit niet zeggen, dat de weg dan ook niet soms heel moeilijk kan zijn.

De Israëlieten gingen onder dit geleide, doch de weg voor ze was niet zo aangenaam, omdat des Heeren wegen anders waren dan de hunne. Gods weg is soms raadselachtig, en lijkt onze ondergang te bedoelen. Zijn weg is en was daar letterlijk in de zee en Zijn pad in diepe wateren, en later werd bekend, dat het zo juist goed was.

't Is vaak in het leven zo, dat de Heere zegt: „wat ik nu doe, weet gij niet, doch na dezen zult gij het verstaan.”

Toch ondanks alles, is des Heeren weg verre te verkiezen boven de onze, omdat laatstgenoemde ons voert naar het eeuwig verderf en eerstgenoemde naar het Kanaän der ruste.

't Is wel de moeite waard, hier over na te denken bij de ingang van '65. Wij moeten dan niet voort, maar wij mogen en kunnen dan voort.

Wij kunnen dan voort, wanneer er ogenschijnlijk geen weg is.

Zo was het bij Israël. Het gevaar dreigde aan alle kanten.

Zij waren voor en opzij opgesloten en Farao stormde op ze af, om ze te verdelen en zich te wreken en zijn vijandschap en haat bot te vieren. Toen kwam echter uit, welk een voorrecht het was, dat zij gingen onder 's Heeren geleide en op Zijn bevel.

Wanneer wij in 's Heeren weg zijn, zorgt Hij ervoor, want dan is het Zijn zaak.

Als het zo bij ons is, kunnen wij '65 binnentreden. Of het dan gemakkelijk is, om voort te gaan op Gods bevel?

Toespraak van Ds. Kok

Toespraak van ds. R. Kok in de middagvergadering te Zwolle op 21 augustus 1971, voorzover in verband met zijn laatste bezoek aan ds. M. S. Roos.

Geliefden,

Wij hebben in deze week mogen staan aan het ziekbed, wat ook het sterfbed is geworden van onze geliefde broeder Roos. Op verzoek van de familie zijn wij er heen gegaan. Maar de patiënt mocht niet spreken, kon ook niet spreken, vanwege de slangen in zijn keel, enz. enz.

Dat werd mij in de eerste plaats ernstig betuigd door de dokter, ten tweede, door een broeder en daarna nog op het hart gebonden door een zuster. Onze geliefde broeder was dus, medisch gesproken, goed verzorgd. 't Ging om het belang van de patiënt. Maar in die spanning, in die situatie zieken te bezoeken valt niet mee. Heel kort, en hij

Neen, waarde lezer, dat kan heel moeilijk zijn! Wanneer er dan geen weg is, maakt de Heere een weg, zelfs daar waar geen weg is.

Zie, dit is de rijkdom van des Heeren geleide. Moeilijk was het, dat kunt ge wel bemerken aan Mozes. Hij had zo rijk mogen getuigen, dat de Heere mede ging en ze daarom niet behoeften te vrezen, en wij menen, dat ook Mozes nu min of meer vreesde. Wat roept gij tot Mij? Voort!

En dan komt het wonder. In des Heeren weg een algehele bevrijding en een lied aan de overkant, wanneer zij door de zee getrokken waren.

Was dat volk van Israël het waard, dat de Heere zulke wonderen aan ze deed? Ach, neen!

Luister maar even naar de taal, die ze uitslaan tegen Mozes. Omdat de Heere niet verandert, daarom zijn deze Jacobs kinderen niet verteerd.

Ze waren bevoorrecht, want zij trokken weg op Gods bevel, onder Zijn geleide en naar het doel, hetwelk de Heere Abraham had toegezegd.

Hebben zij allen dat doel bereikt? Neen, maar daarvan was de Heere de schuld niet. Hij was machtig en getrouw genoeg.

Velen zijn nedergeslagen in de woestijn en omgekomen met de Egyptenaren, omdat alles, wat des Heeren almacht wrocht, hen niet bewoog, om Hem te vrezen.

Een ernstige les voor ons! Het nieuwe jaar is begonnen en wij hebben er enkele voetstappen in gezet. Gaan wij onze eigen weg en menen wij, dat wij wel goed uitkomen? Gewis, dan is deze onze weg een dwaasheid.

De Heere zegt: „verhardt u niet, maar laat u leiden”.

De Heere geve ons, dat wij niet rusten, voordat wij dit geleide mogen hebben. Dan is de uitkomst zeker. Wij zeggen dan met Asaf: Gij zult mij leiden door Uwen raad hoe dan ook, doch dan bereiken wij het beloofde doel.

Deze nieuwjaars-meditatie van onze overleden vriend Ds. M. S. Roos uit het Haagsch Kerkblad van 8 januari 1965 heeft vandaag nog zijn waarde.

B.

kan niet spreken, dus alleen maar zo mogelijk met gebaren. Het allernoodzakelijkste staat dan op de voorgrond, je had geen tijd om te vragen naar de welstand, of het vooruit of achteruit ging; dat moesten we laten rusten. Wat nu? Iets vragen, en dat je daarop antwoord krijgt was niet mogelijk, dus alleen iets zeggen en afwachten hoe hij daarop zou reageren.

Ik zei: Welgelukzalig is het volk, broeder, dat naar Zijn klanken hoort. Welgelukzalig is het volk dat de Heere kent tot zijn hulpe. Hoe zal dat gaan? En zie daar ging zijn hand omhoog, zijn rechterhand, want zijn linkerhand was vastgebonden, zijn rechterhand ging omhoog. Teken van instemming, en ik dacht aan hetgeen we lezen in psalm 119, „ik zal met opgeheven hand gaan in Uw huis, om Uwe inzettingen te onderhouden!” Met opgeheven hand, als teken van totale onderwerping aan de Heere. Wat de Heere doet is welgedaan. Met lege handen, want als ge komt in de

VAN DE ADMINISTRATIE

Wij besloten de laatste maal, met het uitspreken van de verwachting dat wij D.V. de volgende maal na de ontmoetingsdag te Zwolle, weer vele verrassingen zouden kunnen mededelen. Dat is werkelijkheid geworden. In de eerste plaats mag deze dag weer geslaagd genoemd worden. De opkomst overtrof aller verwachting. Met zegen is geluisterd naar de onderscheiden sprekers van die dag. In alles werd aangevoeld dat ons blad Bewaar het Pand in een grote behoefte voorziet. Moge de uitgave van ons blad bij de voortduur, onder de zegen des Heeren voortgang hebben, en de aloude Gereformeerde beginselen meer en meer worden verbreid. De collecte bracht 's morgens op f 1570,31 en 's middags f 1600,—, totaal f 3170,31, terwijl de verkoop van brochures nog opbracht f 246,85.

Negen nieuwe abonnees konden die dag nog worden genoteerd, zodat wij ditmaal berichten mogen, dat weer zestien nieuwe abonnees konden worden ingescheven. Bij het gereed maken van deze regels werden wij nog verast met een gift van f 100,— via Ds. Blom ook op de Ontmoetingsdag ontvangen. Voor alles onze hartelijke dank.

Laten wij gezamenlijk verder gaan met de uitgave van „Bewaar het Pand” met de bede van de dichter Ps. 90 vs. 17b. En bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja het werk onzer handen bevestig dat.

Adm.: adres Kwartelstraat 74, Alphen a. d. Rijn. Giro-nummer 704350.

v. d. L.

VAN DE REDACTIE

We hadden deze keer overvloedig veel kopij in verband met het heengaan van Ds. M. S. Roos en de ontmoetingsdag te Zwolle. We konden niet alles plaatsen en hebben een keus moeten doen. In de volgende nummers hopen we nog aandacht te schenken aan de dag te Zwolle.

Op 1 september j.l. overleed de echtgenote van ons redactie-lid en administrateur br. Van der Lee. Een langdurige en moeilijke lijdensweg ging daaraan vooraf. De Heere heeft ondersteund. Het was de begeerte van onze vriend en broeder om achter de Heere aan te komen. Dan doet de Heere geen onrecht en dan maakt Hij het zeker wel.

Doch gij, mijn ziel, het ga zo 't wil,

Stel u gerust, zwijg Gode stil.

Ik wacht op Hem; Zijn hulp zal blijken.

Ps 62 : 4a.

We willen als redactie ook op deze wijze onze belangstelling en ons medeleven tonen. Het is onze hartelijke begeerte, dat de Heere br. Van der Lee verder Zijn nabijheid en ondersteuning doe ervaren. Dan is alles goed, wat de Heere doet.

Tempel van Gods genade, niets meebrengen. De Heere geeft uit de volheid van Zijn genade de Zoon Zijner Liefde. Dat te ontvangen, dat te omhelzen, dat drukken aan het hart, is de wille Gods. Even daaruit gesproken en zijn ogen kwamen vol tranen van diepe verwondering. Ze schitterden in mijn ogen. En ziet, geliefden, het was de vreugde van zijn hart. Een vreugde-lach kwam op zijn aangezicht, hij was blij. Hij lag met vreugde voor de poorten der eeuwigheid. 't Was stil, ik was in verwondering met hem. De zuster stond achter me, maar ik dacht dat het Aartje was, maar het was de zuster. En toen heb ik haar gevraagd of ik nog een dankzegging, een gebed mocht doen. Dat stond de zuster toe, wat de tijd betreft. En toen hebben wij mogen bidden. Ik weet, dat ik het gevraagd heb, anders zou ik het niet eens weten of ik gebeden had. Zo wonderlijk, in de Heere. In de voorportalen der eeuwigheid. Het hart, tezamen uitgestort voor God. Ik weet dat het zoet was en

zalig, meer weet ik niet. Dat was van God, en dat eindigde in God. En toen, die hartelijke handdruk, 't ging alleen maar met gebaren. Hij sprak met zijn hand, hij sprak met zijn ogen, hij sprak met zijn gelaat. En dat was de laatste handdruk, hem achterlatend aan de Heere. We hebben hem van zijn jeugd af aan gekend. Ik heb zijn moeder begraven, zijn vader begraven en nu hoop ik ook hem, onder het beleid van Gods Voorzienigheid, te begraven. Die dag breekt aan. Wat een voorrecht geliefden, wat een voorrecht. Een mens in die vreugde te mogen ontmoeten voor de poorten der eeuwigheid. Niet bang te zijn van God, niet bang te zijn van de dood, maar zich aan Hem over te mogen geven. 't Was de behoefte mijns harten daarvan iets te stamelen.

Gedenk uwe voorgangers, die u het Woord Gods hebben verkondigd

Op uitdrukkelijk verzoek van onze hoofdredacteur willen wij enkele woorden wijden aan het heengaan van Ds. M. S. Roos in de jaren 1956-1961 predikant der gem. Alphen a. d. Rijn. Aan bovenstaande woorden dachten wij uit Hebr. 13 vs 7a, toen wij vrijdagmorgen 20 aug. j.l. vanuit Moercapele werden opgebeld, dat Ds. M. S. Roos overleden was. Direct dachten wij: inderdaad „overleden”, of: „over het lijden heen”. Het gaat niet om de persoon van Ds. Roos, maar wel om het werk Gods in hem verheerlijkt. Vandaar ook, dat de Apostel Paulus de Hebreërs opwekt, om uw voorgangers te gedenken, die u het Woord Gods hebben gesproken. Zouden wij hen niet gedenken, die door de Heere werden geroepen om Zijn Woord te verkondigen? Welk een hoge onderscheiding hun van 's Heeren wege te beurt gevallen, en zouden wij hun prediking, hun gebed, hun bijzondere raad ons voorgehouden niet gedenken? Welnu zulk een dienstknecht des Heeren is heengegaan, die door genade mocht weten door de Heere te zijn afgezonderd om het Evangelie te verkondigen.

Maar daar mag aan toegevoegd worden, dat hetgeen hij anderen predikte persoonlijk was beleefd geworden. In de jaren, dat wij omgang met hem hebben gehad, hebben wij hem vaak horen spreken van het werk Gods in hem verheerlijkt. Een goede leerschool voor het ambtelijke leven zijn voor hem ongetwijfeld geweest de gezelschappen van Gods volk. Wij horen het hem nog zeggen: zo spraken ze bij Vader thuis erover. Met schone gaven had de Heere hem bedeeld, maar met dat alles kon hij zich zo klein en ootmoedig weten voor des Heeren aangezicht. Genade maakt nooit grote mensen. Zijn prediking was altijd op de man af, en hoe lieflijk kon hij de boodschap van het Evangelie doorgeven, voor een verloren zondaar. En zo zouden wij kunnen doorgaan, doch genoeg, het gaat niet om Ds. Roos, maar om het Woord des Heeren; Gedenk uwe voorgangers, die u het woord Gods hebben gesproken.

Ds. Roos is niet meer, hij heeft ontvangen hetgeen de Heere Zijn knechten heeft toegezegd, en mag nu in volmaaktheid Zijn Koning dienen, waar hij op aarde zijnde zo vaak heimwee naar had. Mogen wij hier een persoonlijke herinnering aan verbinden?

Voor de tweede maal dat Ds. Roos (toen nog niet verbonden aan onze gemeente) het Woord Gods in Alphen a. d. Rijn bediende, sprak hij uit Ps. 118 vs. 25. Och, Heere! geef nu heil, och Heere! geef nu voorspoed. O.a. werd dit gezegd. Het levend gemaakte volk van God komt nooit verder dan deze bede. Neen, dat is geen volk van och en ach, zoals ze vaak spottend worden genoemd, maar bij wie het een levende, een uitziende klacht is, waarmee zij aan de hemel hangen met de bede, of de Heere dat heil bij vernieuwing aan hen moge openbaren. Hoe meer men van het heil in Christus geopenbaard leert verstaan, des te meer wordt men begerig om er meer van te ontvangen, vandaar och, Heere! geef nu heil. En zo zouden wij door kunnen gaan, doch genoeg. Ds. Roos is niet meer; hij is afgelost van zijn post en laat een ledige plaats achter te midden van zijn familiekring, vrienden en bekenden, in de gemeente van Elburg, als ook in onze kerken, waar zijn gemis groot zal zijn.

Ds. Roos heeft zijn wens verkregen. Ps. 68 vs. 2. En nu ten besluite, wat is de vrucht geweest voor ons persoonlijk van zijn prediking? Zalig worden is een persoonlijke zaak. Zijn heengaan predikt ons, dat de mens naar zijn eeuwig huis gaat. Heb-

ben wij geleerd, dat wij hier geen blijvende stad hebben, maar zoekende zijn naar de stad die fundamenten heeft? In het tweede gedeelte van Hebr. 13 vs. 7 lezen wij: en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandeling. Wat wil dat anders zeggen dan: zijt naarstig in het zoeken van het geloof, dat zij u hebben gepredikt, en rust niet aler ge de genade des geloofs hebt verkregen, waarin zij hebben geleefd, en waarin zij zijn gestorven.

Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloofst Zijn heil en troostrijk woord,
Verhardt u niet, maar laat u leiden.

Ps. 95 vs. 4b

v. d. L.

Ds. M. S. Roos en Ds. P. de Smit

Twee getrouwe dienaren gingen heen, die de kerk met ere en zegen hebben gediend. Ze waren geen onbekenden van elkaar. Destijds gelijktijdig predikant en ouderling van onze kerk te Utrecht. In die tijd ontwaakte bij broeder Roos de begeerte tot het leraarsambt, hetwelk hij op een avond aan zijn leraar meedeelde. Maar hij vond in deze zaak geen genade in de ogen zijns leraars. Geen medewerking was van hem te verwachten. Begrijpelijk ging broeder Roos enigermate teleurgesteld heen. Maar dominé had geen rust. Hij bracht deze zaak voor de Heere en zijn hart werd omgebogen. De volgende morgen was de reis naar zijn ouderling met de mededeling, dat hij zijn volle medewerking in deze zaak zou hebben. Een voorrecht als men ook in deze vaak moeilijke beslissingen de weg tot de troon der genade vindt. Dan is er geen persoonlijke voorkeur of eigen mening meer in 't spel. Dan laten we Hem beslissen, die Zijn dienstknechten roept tot deze dienst.

Nog een herinnering uit de ambtelijke ervaring van Ds. de Smit.

't Was in de oorlogsjaren 1940-45. Utrechts pastor zat voor het raam in zijn woning aan de Witte-

Verslag van de begrafenis van wijlen Ds. M. S. Roos

Dinsdag 24 augustus 1971 blijft voor velen een onvergetelijke dag. Voor de familie die een onzegbare pijn en droefheid gevoelt, omdat een echte vader van hen is weggenomen. Een vader, die met de rijke liefde die God hem verleend had, intens meeleefde met zijn kinderen.

Onvergetelijk ook voor de gemeente Elburg, die eveneens een vader verloren heeft. Want dat was hij als herder en leraar, een vader voor de gemeente.

Dit alles bleek 's morgens in de Hervormde Kerk van Elburg, die geheel gevuld was met Elburgers en verder ook vrienden uit het gehele land.

De rouwdienst werd geleid door ds. R. Kok. Hij was het die onvergetelijke momenten beleefde aan het ziekbed in Zwolle. Daar mocht hij dienen om het hart van zijn mededienstknecht te verruimen met de kracht van het Woord Gods. Voor de kinderen betekende hij daarna een hechte steun.

We zongen bij het begin: „Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort”. Onder de droefheid mengde zich de blijdschap omdat hij nu zijn wens verkregen heeft en luisteren mag naar het geklank des Konings.

Ds. Kok sprak vanuit het Woord: Openb. 7 : 13-14. De lange witte klederen van hen die uit de grote verdrukking komen. Het bloed des Lams is de uiteindelijke grond van de gerechtigheid die volkomen voor God bestaan kan. Maar het vormt ook de enige toevlucht in de dagelijkse besmetting der zonde en des vleses. Het geeft ook heiligheid voor de heilige God.

Dit woord werpt veel licht over het ontslapen van hem, die velen lief was. God zorgt vaderlijk voor Zijn volk. Hier in het strijdperk van dit leven, maar ook als de laatste gang gemaakt wordt.

De dienst wordt besloten met het zingen van ps. 27 : 7. Dit geloof was het, dat hem aan de Heere verbond, en menigmaal uittilde boven de duistere moeiten van de strijd.

Om twee uur vond de begrafenis plaats op het kerkhof te 's-Gravenzande, waar zijn echtgenote reeds begraven lag, al bijna tien jaar. Ook hier waren het velen, die gekomen waren om een laatste vaarwel toe te roepen.

Ds. Kok sprak over de woorden uit ps. 73: „Gij hebt mijn rechterhand gevat; Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heerlijk-

vrouwensingel en sloeg de activiteiten gade van de Duitse Wehrmacht op de Singel.

Op de vraag van zijn vrouw, wat ze daar uitvoerden, antwoordde hij: Ze zullen deze stad wel verdedigen, maar er blijft geen spaan van de hele stad over. Onmiddellijk daarop beloofde de Heere hem, dat Hij de stad zou sparen.

In zulke tijden zijn er wel meer profeten en er wordt nogal eens reclame van gemaakt „dikwijls met het droeve gevolg, dat men zich deerlijk had vergist. Ds. de Smit heeft er kennis mee gemaakt in Utrecht, die het tegenovergestelde profeteerden. Maar Ds. de Smit maakte geen reclame, maar ging een bidstond houden, iedere zondagmiddag, zolang de oorlog heeft geduurd. 't Gaat om de vervulling van Gods beloften, die alleen in de weg van het gebed worden vervuld. Gedenk aan 't woord, gesproken tot Uw knecht, waarop Gij mij verwachting hebt gegeven. Dikwijls werd de gemeente bemoedigd onder deze diensten in deze moeilijke jaren.

Dit duurde tot zondag 29 april 1945. Toen deed Ds. de Smit de gemeente mede, dat dit de laatste keer was. Volgende week houden wij dankstond. Het werd een moeilijke week, want alles bleef, zoals het was. Vrijdagmorgen zegt zijn vrouw: man, dat hebt u nu zondag de gemeente meegedeeld, hoe moet dat nu? Ja, zegt hij, dat zeggen ze hier van binnen ook al. Het brengt hem weer in de nood en de Heere vernieuwt Zijn belofte.

Vrijdagavond komen de eerste gunstige berichten door en zaterdagmorgen is de bevrijding een feit. Zondag 6 mei is het dankstond in Utrechts kerk. We dachten hierbij aan die arme man uit Prediker 9, die de stad verloor door zijn wijsheid en niemand dacht aan die arme man.

Gaarne geven we plaats aan deze bijdrage van iemand, die beide overleden dienaren min of meer van nabij gekend heeft.

Op deze wijze willen we ook aandacht schenken aan het heengaan van Ds. de Smit, die kort na Ds. Roos overleed in de ouderdom van 83 jaar.

B.

heid opnemen”. Er is een geweldige tegenstelling: het lichaam gaat naar beneden, diep in de groeve der vertering, waar de ontlustering plaats vindt, en toch is dit in hoger licht een opnemen in de hemelse heerlijkheid. Vanuit dit sterven wordt een krachtige roepstem uitgezonden tot allen die de Heere kennen, maar ook tot hen, die „er geen zin in hebben”. Ook tot hen komt de vriendelijke nodiging des Heeren.

Na hem spreekt ds. P. Sneep, namens de gemeenten, die door de overledene zijn gediend. Gods kinderen mogen rusten van hun arbeid, en hun werken volgen met hen. De werken van een Dienaar des Woords, die volgen, zijn m.n. diegenen, die onder de prediking getrokken werden. Hartelijke en ernstige woorden, die getuigden van achtting en broederlijke verbondenheid.

Namens de classis spreekt daarna ds. H. van Leeuwen. Hij laat aan het einde van zijn toespraak zingen: „Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen”. Een dankwoord wordt gesproken door ds. P. Roos. In dit dankwoord wordt vooral aan Aartje (allen welbekend) de erkentelijkheid gebracht voor het vele goede, dat zij mocht doen. Aan ds. Kok voor de waardige wijze, waarop hij een ieder mocht wijzen op de genade van God. Aan alle belangstellenden, die van verre zelfs gekomen zijn, en hun tijd beschikbaar stelden. Dit warme medeleven heeft ons allen zeer goed gedaan.

In de kerk van 's-Gravenzande kunnen diegenen die van buiten komen, koffie drinken, met liefde door de vrouwenvereniging aldaar geserveerd. Br. Gremmer spreekt hartelijke woorden aan het adres van de familie namens de gemeente van 's-Gravenzande.

Voor de velen, die uit Elburg meegekomen waren, was de broederdienst in 's-Gravenzande een welkome verkwikking.

Het behoeft geen nader betoog, maar het zij nogmaals onderstreept: de gemeente Elburg heeft getoond, wat deze dag en deze persoon voor hen betekende. Ook de kerkeraad stond, vooral in de persoon van br. van Hattem, de familie in alles terzijde. Dit mag niet onvermeld blijven.

De nagedachtenis van deze rechtvaardige zal tot zegen zijn. Er is rond het heengaan van Gods Kerk veel vrede. Wat blijkt dan de rijkdom van Gods volk en de armoede van de wereld in sterke mate. Wat moge dan uw en mijn wens zijn tot dat

volk te behoren dat vergeving der zonden zal hebben.

Terugblikkend weten we nu, dat deze dienstknecht des Heeren reeds voor acht maanden door de Geest des Heeren werd losgemaakt van het aardse, om verbonden te worden aan de dingen, die boven zijn, waar Christus is. Met kracht mocht hij toen zien op de Overste Leidsman en Voleinder des

geloofs, Die hem toen verzekerde van de zekere intocht in het Kanaän der ruste. Dat heeft Hij nu volkomen waargemaakt. Thans geldt volmaakt: „zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden!”

Gaarne geven we plaats aan dit verslag, dat welwillend voor ons blad werd opgemaakt.

B.

BELIJDEN EN BELEVEN

Onderwerp, uitgesproken op de ontmoetingsdag te Zwolle op 21 augustus 1971, door Ds. H. van Leeuwen

We moeten thans spreken over „belijden en beleven”.

Dit is een zaak van de mond en van het hart. Van de mond niet alleen. Een „mond-belijdenis” is zonder meer niet genoeg voor de eeuwigheid. Zij moet, zal het wel zijn, een zaak zijn van het hart! Anderzijds moet belijden niet alleen een zaak van het hart zijn, maar ook van hetgeen de mond belijden moet aangaande de INHOUD van het belijden.

Daarom willen we 't hebben over twee zaken:

1e. belijden is noodzakelijk voor het beleven en 2e. beleven is noodzakelijk bij het belijden. Deze 2 zaken komen duidelijk uit in de gelijkenis van de twee zonen, die door de vader geroepen werden om te werken in zijn wijngaard. Matth. 21:28-30. Deze gelijkenis willen we dan ook nemen tot grondslag en uitgangspunt voor ons onderwerp.

We vinden hier de beide zaken van belijden en beleven. De eerste zoon, die eerst weigerde in de wijngaard te werken, komt tot berouw en gaat dan in de wijngaard. Hij kwam dus tot 't beleven.

De tweede zoon zegt wel „ja”, belijdt dus, maar daar blijft het bij. Want hij ging niet naar de wijngaard. Hij beloofde wel veel te zijn voor de vader; een oppassende jongen, op wien de vader altijd kon rekenen. Maar... helaas, hij kwam niet tot het beleven van zijn belijden.

Ontroerende uitbeelding van een belijden, zonder te zijn een zaak van het hart! Zo zijn er vele „mond-belijders”, die het hartvernieuwend werk van de Heilige Geest missen. Vaak veel beloven, maar waarvan niets terecht komt. Of zij keren terug tot de wereld en haar begeerlijkheden, of zij blijven uiterlijk stipte kerkmensen, vaak vol ijver voor de arbeid in Gods koninkrijk, maar missende het „beleven” met het hart. Denk aan Orpa, aan Demas.

Hoe verbaasd en ontsteld stond de vader, komende in zijn wijngaard, toen hij die tweede zoon ontmoette, die „ja”-zegger, miste. Hoe smartte hem dit.

Maar hoe verrast en verblijd werd de vader, toen hij die eerste wél ontmoette en die hij vol ijver zag werken in de wijngaard.

Zo kan de Heere „neen-zeggers”, weigeraars, brengen tot het ware BELEVEN des harten. Welk een wonder van genade, wanneer de Heere tot hartelijk berouw brengt en tot Zijn dienst gewillig en bereid maakt. Dan worden het belijders én belevers!

Onderzoeken we ons ten deze, bij wie wij behoren. Anderzijds dienen we niet te vergeten, dat bij de oprechte beleving van het belijden, noodzakelijk is kennis van de INHOUD van het belijden, wát men belijdt. En dit moet zijn: ál wat God ons in Zijn Woord geopenbaard heeft. Hiervan niets af te doen en niets toe te doen. Ook niet Gods Woord zoeken aan te passen bij ónze mening en beschouwing der dingen. En zulks geschiedt toch.

Is er niet in de kerken en in het theologisch denken van onze tijd een diep-ernstige aantasting waar te nemen van Schrift en Belijdenis? Zijn er niet zulke sterke reacties aan de orde, waarbij men zaken, die voorheen in de kerk onvoorwaardelijk aanvaard en gehandhaafd werden, nu radicaal overboord werpt? Zaken, kern-waarheden, die toch het welzijn der kerk en het welzijn van een ieder persoonlijk gelden. Welke waarheden o.a.? Wel,

van de doodstaat van de mens, zijn onmacht onder de zonde en tevens zijn volle verantwoordelijkheid over wat God als voorrechten geeft; de leer der verzoening van Christus DOOR VOLDOENING, hoe wordt ook die aangetast en miskend, zoals door de Gereformeerde ds. Wiersinga. De leer der verkiezing, uit Gods soevereïn Welbehagen. De toeëigening des heils; het werk van de Heilige Geest in het hart van de zondaar.

Het zuivere belijden is zo noodzakelijk tegenover de dwaalgeesten, bijzonder ook van onze dagen. Wat is eigenlijk „belijden”?

Belijden is: na-zeggen, wat God zegt in Zijn Woord. HETZELFDE zeggen. Maar wat doet men thans? Van hen, die Schrift en Belijdenis aanranden, zegt men: och, ze zeggen de dingen wat anders dan vroeger. Zo bijv. Kuitert. Maar, waartoe leidt dit „anders zeggen”? Is het niet tot „andere dingen zeggen”?

Daarom hoe noodzakelijk is het, het PAND te bewaren, dat God Zijn kerk heeft toebetrouwd, de onveranderlijke waarheid Gods, in Zijn Woord geopenbaard!

Die zuivere waarheid belijden: in prediking, in kat. onderwijs, in onze opvoeding, op de scholen.

Maar daarbij geldt de belangrijkste vraag: hoe belijden wij? Met de mond alleen? Dit is te kort voor de eeuwigheid. Een verstandelijk weten van de inhoud van het belijden is niet genoeg. Het moet HARTE-WERK worden, oprechte beleving! Zoals we zien bij die eerste zoon, die aanvankelijk weigerde in de wijngaard te werken. En hij behoorde toch ook tot hetzelfde gezin. We zouden zeggen, ook een „belijder”.

O, nog eens, kunt u zich indenken, welk een verrassing het was voor die vader, toen hij deze jongen wél ontmoette in de wijngaard? Hoe was dit zo gekomen bij die jongen? Wel, zoals bij de verloren zoon in de gelijkenis. Hij kwam eerst tot zichzelf, toen tot belijden, maar met hartelijk berouw en ten slotte kwam hij tot de daad van wederkeer. Niet van zichzelf, maar door de gewillig-makende werking van Gods Geest. Ja, tot welk een kostelijk „beleven” mocht hij gebracht worden!

O, smeken we, lieve jeugd ook, om tot zulk een belijden met het hart te mogen komen, door Woord en Geest, tot de oprechte keus van het hart als bij Ruth, bij Mozes, bij anderen.

Dan komt er een INKEER in zichzelf, een heilige AFKEER van de zonde en van de wereld, ja, van alle dwaalleer, hoe listiglijk zich die ook aandient. Maar dan wordt er ook in uw hart een hartelijke lust en liefde gelegd tot den Heere en Zijn dienst, tot Zijn Woord en Waarheid, ja, tot dát volk, dat het geklank mag horen!

„Belijden is beleven”. Het is telkens weer nodig voor Gods kinderen.

Helaas, wat is er vaak een afdwalen, een toegeven, een niet-onderscheiden der dingen, een wereld-gelijkvormigheid.

Worde het tot schuld! Drijve die schuld uit tot Christus.

Zo zal de troost van het beleven ervaren worden in wat die dierbare Borg verworven heeft voor al Zijn ellendig en arm volk, namelijk, dat Hij voor Pontius Pilatus heeft beleden de GOEDE BELIJDENIS. Is Hij niet op en om die Belijdenis: „Gij hebt het gezegd” (Gods Zoon te zijn) veroordeeld en naar het kruis geleid?

Welnu, dan ligt ook alleen in Hem de genade en de kracht tot het ware beleven van het belijden!

Ik heb gezegd.

ik zeker van. Een jeugdige iemand heeft mij zelfs telefonisch gevraagd, hen die niet komen konden, toch niet te vergeten.

Nu dat hebben we dan ook niet gedaan, en daar jullie natuurlijk nieuwsgierig zijn, wat er zoal op die dag gezegd is, willen we dat in het kort proberen weer te geven.

We hebben gesproken over: Jeugd en Woord.

Alles wat we zeggen, moet op een dag als deze, natuurlijk bijbels gefundeerd zijn. Daarom hebben we als uitgangspunt voor de rede gekozen Psalm 119:9: „Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij dat houdt naar Uw woord”. Er wordt in dit vers gesproken over „een jongeling”, een jongen dus. Daar is natuurlijk ook het meisje bij inbegrepen.

We kunnen daarom rustig spreken over „de jeugd” zonder daarbij het Woord van God geweld aan te doen.

Wanneer er in de tekst over „Uw Woord” gesproken wordt, dan wordt daar heel eenvoudig „de bijbel” mee bedoeld. En dan geloof ik al weer te mogen zeggen, zonder het Woord van God geweld aan te doen, dat we daaronder moeten verstaan het gehele Woord van God, van Gen. 1:1 tot Openb. 22:21. Vergeet dit vandaag vooral niet, nu er allereerste een aanval gedaan wordt, op het onfeilbare Woord van God, gelijk ons dit uit het vervolg nog wel nader blijken zal.

Al is ons betoog geen preek geweest in de eigenlijke zin van het woord, we willen U toch wel een thema en verdeling geven, opdat u ons des gemakkelijker zult kunnen volgen:

Jeugd en Woord

Een van het Woord vervreemde jeugd.

Een onder het Woord opgroeiende jeugd.

Een door het Woord geleide jeugd.

Het woord „jeugd” heeft een zeer wijde strekking. We willen daaronder verstaan, al diegenen, die na de oorlog '40-'45 geboren zijn. Dit houdt natuurlijk niet in, dat de ouderen het van geen betekenis behoeven te achten, wat er gezegd zal worden.

We kunnen het woord „jeugd” opvatten, zo breed mogelijk. Ik denk dan aan de jeugd, die er in de wereld woont. Want overal in de wereld treft men jonge mensen aan. Die vind je in Rusland, in China, in Afrika, in Amerika, ja waar zijn geen jonge mensen te vinden. Wanneer je de wereld-jeugd beziet, die opgroeit, totaal vervreemd van God en Zijn Woord, dan kan de schrik je om het hart slaan. Want de jeugd is in de gehele wereld in beweging, maar dan in de richting van God af, of, misschien is het nog beter zó gezegd: in de richting tegen God in. Want haat en vijandschap is het kenmerk van de jeugd in de wereld, tegen God en Zijn Woord, ofschoon men ze beiden niet kent.

We kunnen het woord „jeugd” ook gaan beperken tot ons eigen land. En dan ziet de toekomst er al evenmin hoopvol uit. Want een onderzoek onder de soldaten heeft uitgewezen, dat van de jongens tussen 18 en 20 jaar, 60% nog nooit een kerk van binnen heeft gezien. Dat houdt dus in dat het grootste deel van de Nederlandse jeugd al tot heidendom vervallen is. Zij groeit op vervreemd van God en Zijn Woord, en dat in een land, waar het Woord van God in het verleden een plaats gehad heeft, als nergens ter wereld.

Doch we willen ons onderwerp nog meer begrenzen en in het bijzonder spreken over de zgn. christelijke jeugd. Dat is de gedoopte jeugd. Dat zijn de jonge mensen, die in hun jonge leven, het teken en zegel van Gods genadeverbond hebben ontvangen. Wat moeten we nu van deze jeugd zeggen? Om een juiste kijk op de jeugd te hebben, moeten we voor alle dingen, de jeugd bijbels taxeren. Ik weet dat deze taxatie-norm door velen wordt losgelaten, helaas ook in de kerken. Maar, geliefde jonge mensen, wees er diep van doordrongen, dat we aan God en Zijn Woord en de Jeugd verplicht zijn, om deze norm te handhaven.

Wat zegt dan Gods Woord van de Jeugd?

Gods Woord leert ons dat elk mens in zonde wordt ontvangen en in ongerechtigheid geboren, Ps. 51. Wij zijn met erfzonde belast, in de wereld gekomen.

En ondanks dat de jeugd gedoopt is in de Naam van een Drie-enig God, is ze overgeleverd aan- en staat ze onder de beïnvloeding van een andere drie-eenheid nl. De Duivel, de wereld en het eigen boze vlees. Deze drie worden door de Heid. Kat. „dood-vijanden” genoemd. Houdt ze goed in de gaten, want het gaat om je leven. Zie vr. en antw. 127. Satan, de eerste van de drie, weet heel goed: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. En van huis uit, krachtens de val in Adam, heeft de duivel de jeugd. Jezus heeft daarom niet ten onrechte gezegd, tot het geslacht dat er zich op beriep Abraham tot een vader te hebben: Gij zijt uit uwen vader, de duivel, die een leugenaar en een mensenmoordenaar van den beginne is.

Satan weet ook heel goed de betekenis van het Woord voor jeugd. Hij weet dat het Woord van God, de jeugd de waarheid zegt. En dat kan hij ten enmale als dé Leugenaar niet verdragen. Zijn toeleg is daarom om de „christelijke jeugd” van het Woord van God te vervreemden. Dat is alle eeuwen door al zijn manier van optreden geweest. Vroeger waren de mensen te „dom” om de bijbel te lezen. Men moest dat maar aan de geestelijkheid overlaten. En dat waren ver-leiders.

We leven tegenwoordig in een andere tijd. Nu zijn alle mensen meer of minder ontwikkeld. De duivel past zich daarbij aan. De bijbel is nu een „onwetenschappelijk” boek. Hij laat dit zelfs theologen, die meer van de duivel dan van God geleerd zijn, verklaren. Terwijl n.l. „de God der wetenschappen” (1 Sam. 2:3) „Die de mensen de wetenschap leert” (Ps. 94:10), er de Auteur van is.

Het behoeft, dunkt ons, geen verklaring, dat een dergelijke „verklaring”, de „God der wetenschappen, Die de mens wetenschap leert”, grotelijks ont-eert. We wijzen daarom die verklaring dan ook zonder meer, als Godslasterlijk van de hand.

De waarde van het Woord wordt daardoor gede-valueerd. Men kent het geen „gezag” meer toe. Het Woord van God is voor de jeugd „te bindend”. Vele dominees en onderwijzers op de christelijke scholen, weten met het Woord eenvoudig geen raad meer. Een onderwijzer bij het middelbaar onderwijs, die tevens ook nog ouderling was van de gereformeerde kerken, vertelde ons eens, toen we kwamen protesteren over hun manier van han-delen: We kunnen het eenvoudig niet meer verko-pen dominee, zoals u dat wilt. We hebben hem ernstig gewaarschuwd en gezegd, dat als men het gezag van het Woord niet meer erkent, dat men dan bezig is om z'n eigen gezag te ondergraven. De plaats, die het Woord nog inneemt wordt steeds kleiner. Op vele scholen is deze plaats zelfs bezig om te verdwijnen.

De prediking van het Woord wordt daarbij ook aangepast. Een „smalle weg” bestaat eigenlijk niet meer. Men kan tegenwoordig ook langs „de brede weg” naar de hemel. Dit wordt overal nog niet ronduit gezegd, want dat zou al te doorzichtig zijn. Maar in de praktijk komt het daar toch wel op neer. Het gebeurt dan onder de vrome dek-mantel van de „christelijke vrijheid”. Men houdt dan de bijbel nog „vast”. Let wel, men houdt hem vast in de hand, en met een beroep op het „ver-anderend getij” kan er alles bij door.

Vroeger werd het nog wel eens gehoord: Het is God of de wereld. Beiden gaat niet. Maar het wordt tegenwoordig al meer: God en de wereld. Men kan sporten, kaartspelen, dansen, T.V. kij-ken (de wereld in huis-letterlijk), de bioscoop be-zoeken, zich sexueel uitleven in voor-echtelijk-ge-slachtsverkeer op alle mogelijke manieren, met alle immorele gevolgen van dien. Want het duurt niet lang meer of de „abortus” is ook in Nederland een legale zaak, zodat men ongestoord kinder-moord kan gaan bedrijven op grote schaal.

De weg wordt gaande „breder” en zelfs de uiter-lijke kennis aangaande God en Zijn woord wordt steeds minder. De wereld die met haar aanlokse-len bekoort, neemt het hart geheel en al in. En er is toch in het hart van de mens maar voor één ding plaats.

Al deze dingen vinden aansluiting bij het natuur-lijke hart van de mens, waarvan geschreven staat, dat het „bedenken des vleses vijandschap is tegen God, want het onderwerpt zich der wet Gods niet. Het kan ook niet”. Of is dat ook geen waarheid meer?

Zo zien we op „de erve van het verbond” de stroom verbreden, van de jeugd die steeds meer van God en Zijn Woord vervreemt.

Dit gebeurt niet ineens, maar in een zich geleide-lijk voltrekkend proces.

We kunnen ten deze niet genoeg waarschuwen en zeggen: Ouders, geeft acht op de tijd waarin u leeft en geeft acht op uw zaad. Jongelui, hebt de ogen open voor deze tijd, waarin de „grote afval” steeds meer tot openbaring komt.

Acht het een voorrecht, wanneer je nog leven moogt onder dat al meer „vergruisde” oude Woord van God.

Want het is Gods getuigenis

Dat eeuwig zeker is

En slechten wijsheid leert.

De volgende keer hopen we daar nog iets meer van te zeggen. Ontvang voor ditmaal weer de groe-ten van uw aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent

Heden heeft de Heere tot zich genomen in Zijn eeuwige heerlijkheid, onze geliefde vader, groot- en overgrootvader

MARTINUS SANDER ROOS

sinds 1961 weduwnaar van C. ter Burg

in zijn leven dienaar des Woord in de Chr. Geref. Kerken,

op de leeftijd van 73 jaar.

„Zo ik niet had geloofd”, Ps. 27 : 13a

Hilversum,	G. Roos
	A. Roos-v. d. Meer
Ridderkerk,	E. J. Roos
	M. Roos-Wortman
Slikkerveer,	M. W. Haalboom-Roos
	E. Haalboom
H.I. Ambacht,	J. A. Veldhoen-Roos
	H. P. Veldhoen
Alphen a/d Rijn,	M. S. Roos
Huizen,	C. Visser-Roos
	M. Visser
Veenendaal,	H. Brons-Roos
	J. Brons
Middelharnis,	P. Roos
	H. Roos-van Beek
Wezep,	W. Roos
	G. Roos- Gobius du Sart
Elburg,	Aartje Keyer
	klein- en
	achterkleinkinderen

Elburg, 20 augustus 1971
Nunspeterweg 17b

De begrafenis heeft inmiddels plaats gehad te 's Gravenzande.

Nog onverwacht nam de Heere van onze zijde weg, na een geduldig gedragen lijden, onze geliefde vrouw, moeder, grootmoeder en schoonzuster

KLAZINA VAN DER LEE-BREEDVELD

in de leeftijd van bijna 76 jaar.

Ps. 71 : 2a berijmd

„Wees mij een rots om in te wonen;
Een schuilplaats, waar mijn hart
steeds toevlucht vind' in smart”

Alphen aan den Rijn,	Joh. van der Lee
	P. J. van Dijk-van der Lee
	R. van Dijk
Tilburg,	P. Joh. van der Lee
	F. P. M. van der Lee-de Jong
Rijssen,	J. van der Lee
	J. G. van der Lee-Ververs
	kleinkinderen
	Fam. Breedveld
	Fam. Van der Lee

Alphen aan den Rijn, 1 september 1971
Kwartelstraat 74

De teraardebestelling heeft inmiddels plaats gevonden maandag 6 september j.l. op de Oosterbegraafplaats te Alphen aan den Rijn.

De Kerkeraad der Chr. Geref. Kerk geeft met verslagenheid kennis van het vrij plotse-ling overlijden van zijn geliefde herder en leraar, de Weleerwaarde Heer

Ds. M. S. ROOS

op de leeftijd van 73 jaar.

Sinds 2 november 1965 heeft hij de gemeen-te in grote getrouwheid gediend.

Op indringende wijze heeft hij, zowel in de prediking als bij de pastorale verzorging der gemeente, de liefdedienst des Heeren har-telijk aanbevolen.

Hij mag nu Zijn Koning in heerlijkheid aan-schouwen.

Namens de kerkeraad,
J. W. aan 't Goor, 2e voorzitter
A. van Hattem, scriba

Elburg, 20 augustus 1971.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Lingedijk 3, postbus 22, Leerdam
(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 3)

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes

(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeradenl
Voor de levering van huwelijksbijbels houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593